

Álit

um till. til þál um áætlun í jafnréttismálum til fjögurra ára.

Frá heilbrigðisnefnd.

Nefndin hefur að beiðni félags- og tryggingamálanefndar tekið til umfjöllunar tillögu til þingsályktunar um áætlun í jafnréttismálum til fjögurra ára (334. mál) og fjallað um þá þætti sem snúa að málefnasviði hennar. Nefndin fékk á sinn fund Guðríði Þorsteinsdóttur frá velferðarráðuneyti og Hildi Jónsdóttur frá forsætisráðuneyti til að kynna efni áætlunarinnar og uppbyggingu hennar.

Hlutverk áætlunarinnar er að skilgreina stefnu stjórnvalda og lýsa verkefnum sem ýmist varpa ljósi á stöðu kynjanna eða fela í sér beinar aðgerðir í þágu kynjajafnréttis. Áætluninni er skipt í kafla eftir áherslusviðum á sviði jafnréttismála, en með því fyrirkomulagi er stefnt að því að áherslur og forgangsröðun stjórnvalda á sviði jafnréttismála birtist skýrar í áætluninni. Að auki er lagður grunnur að því að efla eftirfylgni með áætluninni og aðgang að sérfræðiráðgjöf við framkvæmd einstakra verkefna.

Í samstarfsyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar kemur fram að hún muni beita sér fyrir því að mótuð verði heildstæð atvinnustefna fyrir Ísland, byggð á jafnræði atvinnugreina, jafnrétti kynjanna o.fl. Því er ljóst að málaflökkur jafnréttismála á að fá aukið vægi innan stjórnkerfisins og stefnt er að því að jafna hlutfall kynjanna á öllum sviðum samfélagsins og grípa til sértækra aðgerða sé þess þörf.

Nefndin fjallaði um tillöguna og þau verkefni sem falla undir málefnasvið nefndarinnar. Þó að jafnréttismál heyri undir , er það félags- og tryggingamálanefnd sem fjallar efnislega um þau mál. Heilbrigðisnefnd fjallaði um þá þætti málsins sem heyra undir málefnasvið allra fastanefnda þingsins og varða einkum jafnréttisfulltrúa ráðuneyta, jafnréttisáætlanir, hlut kynjanna í nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum stjórnvalda og eftirfylgni framkvæmdaáætlunarinnar.

Við umfjöllun nefndarinnar kom í ljós að ekki er tilbúin ný aðgerðamiðuð jafnréttisáætlun fyrir sameinað félags- og tryggingamálaráðuneyti og heilbrigðisráðuneyti. Nefndin leggur ríka áherslu á að slík áætlun verði sett sem fyrst, enda eðlilegt að ráðuneyti jafnréttismála gangi á undan með góðu fordæmi. Einnig bendir nefndin á að mikilvægt sé að efla starf jafnréttisfulltrúa í ráðuneytinu og að grundvallaratriði sé að hlutur hvors kyns í nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum stjórnvalda verði ekki minni en 40% eins og kveðið er á um í 15. gr. laga nr. 10/2008, um jafna stöðu og jafnan rétt karla og kvenna og sjá þurfi til þess að jafnréttisumbætur nái fram að ganga innan stjórnkerfisins.

Við afgreiðslu fjárlaga síðustu ára hefur mikið verið rætt um sparnaðarkröfur á heilbrigðisstofnanir og áhrif þeirra á heilbrigðisstarfsmenn sem eru að meiri hluta konur. Vinna þarf að því að gera öll störf aðlaðandi fyrir bæði kyn og útrýma staðalímyndum og launamun kynjanna. Tryggja þarf að öll störf standi jafnt konum sem körlum til boða og mikilvægt er að gætt sé jafnræðis kynjanna, ekki eingöngu við sértækar aðgerðir stjórnvalda sem ætlað er að stuðla að fjölgun starfa og nýsköpun heldur einnig þegar draga verður úr umfangi í opinberum rekstri.

Í athugasemdum við jafnréttisáætlunina kemur fram að margt er óunnið á sviði jafnréttismála og að áætluninni sé ætlað að ná utan um brýnustu verkefni ríkisstjórnarinnar á sviði kynjajafnréttis. Að mati nefndarinnar er mikilvægt að aðgerðir til að ná jafnri stöðu karla og kvenna byggist á skipulagðri áætlun og allar upplýsingar séu kyngreindar og mælanlegar svo auðvelt sé að fylgja eftir einstökum verkefnum og meta árangur áætlunarinnar. Nefndin leggur til að tillagan verði samþykkt.

Alþingi, 16. mars 2011.
Þuríður Backman, form.,
Jónína Rós Guðmundsdóttir,
Siv Friðleifsdóttir,
Ólafur Þór Gunnarsson,
Sigríður Ingibjörg Ingadóttir.